

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ВІННИЦЬКИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ ІНСТИТУТ
Кафедра психології
СИЛАБУС

ПСИХОКОРЕКЦІЯ ОСОБИСТОСТІ У ПРОЦЕСІ РОЗВИТКУ /
PSYCHOCORRECTION IN PERSONALITY DEVELOPMENT

Інформація про викладача	
Викладач	Чайка Ірина
Науковий ступінь	доктор філософії (PhD) у галузі психології
Вчене звання	
Посада	доцент
Адреса кафедри	Вінниця, вул. Хмельницьке шосе, 25, ауд.409
Контактний телефон	0677026388
Е-mail:	kps@vtei.edu.ua
Електронна сторінка курсу в системі дистанційного навчання	https://m.vtei.edu.ua/course/index.php?categoryid=30
Консультації	Понеділок 14.00-16.00
Інформація про освітній компонент	
Освітній ступінь	Магістр
Галузь знань	С Соціальні науки, журналістика, інформація та міжнародні відносини
Спеціальність	С4 Психологія
Освітня програма	Психологія
Навчальний рік	2026/2027
Семестр	Другий
Факультет	Економіки, менеджменту та права
Курс	Перший
Група	ПС-11д (м)
Анотація курсу	Освітній компонент «Психокорекція особистості у процесі розвитку» спрямований на формування у здобувачів вищої освіти системних уявлень про теоретичні засади, принципи, методи психокорекційної роботи на різних етапах розвитку особистості. У межах курсу розглядаються закономірності психічного розвитку, механізми виникнення та подолання емоційних, поведінкових і особистісних труднощів, а також можливості психологічної допомоги з урахуванням вікових, індивідуальних, соціокультурних особливостей клієнтів. Особлива увага приділяється практичному опануванню психокорекційних методів і технологій, їх добору та адаптації до роботи з різними віковими й соціальними групами, дотриманню етичних і професійних стандартів у діяльності психолога. Вивчення освітнього компонента передбачає аналіз психокорекційних програм, формування навичок планування й реалізації корекційного впливу, оцінювання його ефективності.
Мова викладання	Українська
Місце освітнього компонента в освітній програмі	
Освітня програма (ОП)	Психологія

Інтегральна компетентність (ІК)	Здатність вирішувати складні завдання і проблеми у процесі навчання та професійної діяльності у галузі психології, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій і характеризується комплексністю та невизначеністю умов і вимог.
Перелік загальних компетентностей (ЗК)	ЗК1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК2. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні. ЗК4. Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми. ЗК7. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо. ЗК8. Здатність розробляти та управляти проектами.
Перелік спеціальних (фахових) компетентностей (СК)	СК1. Здатність здійснювати теоретичний, методологічний та емпіричний аналіз актуальних проблем психологічної науки та/або практики. СК2.Здатність самостійно планувати, організовувати та здійснювати психологічне дослідження з елементами наукової новизни та/або практичної значущості. СК4.Здатність здійснювати практичну діяльність (тренінгову, психотерапевтичну, консультаційну, психодіагностичну та іншу залежно від спеціалізації) з використанням науково верифікованих методів та технік. СК7. Здатність приймати фахові рішення у складних і непередбачуваних умовах, адаптуватись до нових ситуацій професійної діяльності. СК8. Здатність оцінювати межі власної фахової компетентності та підвищувати професійну кваліфікацію.
Перелік програмних результатів навчання (ПР)	ПР1. Здійснювати пошук, опрацювання та аналіз професійно важливих знань із різних джерел із використанням сучасних інформаційно-комунікаційних технологій. ПР2. Вміти організовувати та проводити психологічне дослідження із застосуванням валідних та надійних методів. ПР3. Узагальнювати емпіричні дані та формулювати теоретичні висновки. ПР4. Робити психологічний прогноз щодо розвитку особистості, груп, організацій. ПР5. Розробляти програми психологічних інтервенцій (тренінг, психотерапія, консультування тощо), провадити їх в індивідуальній та груповій роботі, оцінювати якість. ПР8. Оцінювати ступінь складності завдань діяльності та приймати рішення про звернення за допомогою або підвищення кваліфікації.
Пререквізити освітнього компонента (що треба знати, з чим ознайомитися здобувачу перед вивченням освітнього компонента)	Перед початком вивчення освітнього компонента здобувач має: - володіти базовими знаннями із загальної психології: основні психічні процеси, стани та властивості особистості, структура і динаміка психіки; - ознайомитися з віковою психологією: розуміти закономірності становлення особистості на різних етапах онтогенезу; - мати уявлення про соціальну психологію: міжособистісні стосунки, групові процеси, комунікацію та взаємодію; - бути обізнаним з етичними принципами психологічної діяльності; - мати навички роботи з науковою літературою та інформаційними ресурсами, які необхідні для пошуку, аналізу й узагальнення психологічних знань.

Тематичний план та оцінювання результатів навчання

Назва теми	Кількість годин				Форми контролю	Бальна оцінка
	Усього годин/кредитів	з них				
		лекції	практичні заняття	самостійна робота студентів		
Тема 1. Психологічна корекція як сфера діяльності практичного психолога.	10	2	2	6	В, УД, Т	5

Тема 2. Теоретико-методологічні підходи та передумови психокорекції особистості.	8		2	6	В, УД, Т	5
Тема 3. Формування і розвиток особистості в процесі соціалізації.	10	2	2	6	В, УД, Т	5
Тема 4. Методи, форми та основні етапи психокорекційної роботи.	10	2	2	6	В, Т, Д	5
Тема 5. Індивідуальна психологічна корекція.	8		2	6	В, Т, Д	5
Тема 6. Групова психологічна корекція.	8		2	6	В, Т, Д	5
Тема 7. Організація і проведення корекції пізнавальної діяльності дітей дошкільного віку.	10	2	2	6	В, Т, Д	5
Тема 8. Психокорекція емоційної сфери дітей шкільного віку.	16		4	12	РМГ, УД	10
Тема 9. Психокорекція особистісних проблем і поведінки в підлітковому віці.	18	2	4	12	В, УД, Т	10
Тема 10. Особливості психокорекційної роботи з особистісними проблемами в юнацькому віці.	16		4	12	В, УД, Т	10
Тема 11. Психокорекція особистісного та професійного розвитку дорослих.	18	2	4	12	РМГ, УД	10
Тема 12. Структура та етапи формування психокорекційних програм для різних вікових груп.	18	2	4	12	В, УД, Т	10
Індивідуальне завдання	30			30	ІЗ	15
Разом	180/6	14	34	132		100

Підсумковий контроль-екзамен

Поточний контроль / критерії оцінювання	Перелік умовних позначень форм контролю та оцінка їх у балах: В – відповідь на практичних заняттях – 2 бали. РМГ – робота в малих групах – 3 бали. Д – доповідь – 2 бали. УД – участь у дискусії – 2 бали. Т – тестування – 1 бал. ІЗ – індивідуальні завдання – 15 балів (творчий проєкт – 5 балів; участь у наукових заходах – 10 балів). Загальна сума за поточну навчальну роботу (аудиторну та самостійну) за семестр – 100 балів. Критерії оцінювання відповідно до Положення про організацію освітнього процесу здобувачів вищої освіти.
Основні літературні та інформаційні джерела	- Аршава І.Ф., Носенко Е.Л. Психологія особистості : підручник для студентів закладів вищої освіти. Дніпро: ЛІРА, 2024. 500 с. - Загальна психологія : підручник / авт. кол.: О. В. Скрипченко, Л.В. Долинська, З.В. Огороднійчук, Т.М. Лисянська, Т. М. Зелінська, Н.В. Співак, Н. П. Зубалій, О. Г. Артемчук, Л. М. Зінченко, Н.Д. Абрамян, О. В. Гоголь, І. С. Булах, С.О. Ставицька. 9-те вид. Київ : Каравела, 2023. 464 с. - Зелінська Т. М., Михайлова І. В. Практикум із загальної психології : навч. посіб. 4-те вид., стер. Київ : Каравела, 2021. 272 с. - Кацавець Р. С. Психологія розвитку особистості: навч. посіб. Київ: Алерта, 2024. 152 с.

	5. Кузікова С. Б. Теорія і практика вікової психокорекції : навч. посібник. 2-ге вид., стер. Суми : Університетська книга, 2023. 384 с. 6. Кузьо О. Основи психологічної практики: навчальний посібник. Львів: ЛьвДУВС, 2022. 124 с. 7. Мельничук О. Б. Основи психоконсультавання та психокорекції. Каравела. 2023. 390 с. 8. Основи психокорекції: курс лекцій: навч. посіб. / МОН України, Уманський держ. пед. ун-т імені Павла Тичини; уклад. Н. В. Гриньова. Умань: Візаві, 2022. 135 с. 9. Патруль М., Кузняк А. Психокорекція тривожності дорослих методами тілесно-орієнтованої терапії. <i>Proceedings of the National Aviation University. Series: Pedagogy, Psychology</i>, 2023. С. 135-144. 10. Прокоф'єва О. О., Ковальова О.В., Варіна Г.Б. Психокорекція та основи психотерапії: підручник. 3 вид., доп. і перероб. Запоріжжя: Мелітопольський державний педагогічний університет імені Богдана Хмельницького, 2023. 474 с. 11. Стельмах О.В. Основи психокорекції : конспект лекцій. Львів : ЛДУ БЖД, 2023. 120 с. 12. Тараріна О. Практикум з консультавання. Арт-рішення. Астамір-В. 2023. 88 с. 13. Тарасевич І. Ю. Групова психотерапія та психокорекція: глосарій основних термінів та методів групової роботи (психокорекційної, психотерапевтичної). Дніпро : ВНПЗ «Дніпровський гуманітарний університет», 2024. 57 с. 14. Чайка І.В. Психокорекція емоційної сфери дітей шкільного віку методом Хібукі-терапії. <i>Наукові інновації та передові технології</i>. Серія «Психологія». 2026. №6 (58). С. 2373-2384. 15. Чайка І.В. Психокорекція особистісного розвитку дорослих у системі сімейної взаємодії засобами полімодальної арт-терапії. <i>Наукові перспективи</i>. Серія «Психологія». 2026. №5 (71). С. 3536-3550. 16. Чайка І.В. Психокорекція особистісного розвитку дорослих у сімейному контексті. <i>Перспективи та інновації науки</i>. Серія «Психологія». 2026. №5 (63). С.5307-5321. 17. Чайка І.В. Психологічні особливості дитячо-батьківських взаємин педагогів. <i>Слобожанський науковий вісник</i>. Серія: Психологія. 2025. № 2. С.206-212. 18. Chaika I. Self-esteem of adolescents in the system of psychocorrective work: theoretical and empirical aspects. <i>Personality and environmental issues</i>. 2026. no. 3.
Політика освітнього компонента	
Організація навчання	Організація навчального процесу здійснюється відповідно до Положення про організацію освітнього процесу здобувачів вищої освіти. Розроблено завдання для практичних занять з курсу, при викладанні застосовуються сучасні методи навчання; при виконанні завдань використовується автоматизована система управління навчанням MOODLE, передбачено виконання ситуаційних завдань та самостійної роботи. Зараховуються результати неформальної освіти.
Інтеграція ІІІ в освітній процес	Інтеграція ІІІ в освітній процес здійснюється відповідно до Політики застосування штучного інтелекту (ІІІ): https://surl.lt/wuahka .
Відпрацювання пропусків занять	Відпрацювання пропущених занять з поважних та неповажних причин здійснюється на кафедрі психології шляхом проведення викладачем опитування здобувача за темою в усній або письмовій формі або виконання тестових завдань з відповідної теми в понеділок з 14:00 до 16:00 к.4, ауд. 409.
Допуск до підсумкового контролю	Підсумковий контроль-екзамен. До екзамену допускаються всі здобувачі, які набрали за результатами поточної роботи протягом семестру 60 балів. Результат підсумкового контролю (екзамен усний) з освітнього компонента для здобувачів очної форми навчання визначається як середньоарифметична сума балів поточної роботи та екзамену. Кращим здобувачам, які повністю виконали програму з освітнього компоненту, виявили активність в науково-дослідній роботі за відповідною тематикою, стали

	призерами студентських олімпіад, виступали на конференціях та за результатами поточної роботи набрали 90 і більше балів, науково-педагогічний працівник має право виставити результат екзамену без опитування (при усному екзамені). Результат підсумкового контролю (екзамен усний) з освітнього компонента для здобувачів заочної форми навчання оцінюється в 100 балів, відповідно до положення «Про організацію освітнього процесу здобувачів вищої освіти».
Академічна доброчесність	Для забезпечення академічної доброчесності здобувачам вищої освіти необхідно дотримуватись Положення про дотримання академічної доброчесності науково-педагогічними, педагогічними працівниками та здобувачами вищої освіти та Політики застосування штучного інтелекту (ШІ).
Інші складові політики освітнього компонента	Обов'язковою умовою формування загальних та спеціальних (фахових) компетентностей здобувача є розвиток soft skills (м'яких навичок), а саме розвиток ефективних комунікацій, креативності, гнучкого і критичного мислення, що можливо за рахунок виконання самостійної роботи, участі з доповідями у студентських науково-практичних конференціях, семінарах, роботі наукових гуртків і дискусійних клубів, а також проходження онлайн-курсів й тренінгів за тематикою ОК.

Затверджено на засіданні кафедри психології протокол №09 від 17.08.2026

Науково-педагогічний працівник

Ірина ЧАЙКА

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ВІННИЦЬКИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ ІНСТИТУТ**

СИСТЕМА УПРАВЛІННЯ ЯКІСТЮ

Сертифікована на відповідність ДСТУ ISO 9001:2015 (ISO 9001:2015, IDT)

Кафедра психології

ЗАТВЕРДЖЕНО

Рішення вченої ради
02.03.2026
протокол № 02, п.3

ВВЕДЕНО В ДІЮ

Наказ від 02.03.2026 №41

**ПСИХОКОРЕКЦІЯ ОСОБИСТОСТІ У ПРОЦЕСІ РОЗВИТКУ /
PSYCHOCORRECTION IN PERSONALITY DEVELOPMENT**

РОБОЧА ПРОГРАМА

Ступінь вищої освіти	«магістр» /	«Master»
Галузь знань	С Соціальні науки, журналістика, інформація та міжнародні відносини/	Social sciences, Journalism, Information and International relations
Спеціальність	С4 Психологія/	Psychology
Освітня програма	Психологія/	Psychology

Розробник: Чайка Ірина, доктор філософії (PhD) у галузі психології, доцент кафедри психології.

Гарант освітньо-професійної програми «Психологія» - Чайка Ірина, доктор філософії (PhD) у галузі психології, доцент.

Обговорено та схвалено:
на засіданні кафедри психології від 09.02.2026 протокол №03;
на засіданні вченої ради факультету економіки, менеджменту та права від 19.02.2026 протокол №01.

Рецензенти:

Штифурак Віра, доктор педагогічних наук, професор.
Шпортун Оксана, доктор психологічних наук, професор,
завідувач кафедри психології КЗВО «Вінницька академія
безперервної освіти».

Редактор: Фатєєва Т.
Комп'ютерна верстка: Шуляк Н.

Підп. до друку 10.03.2026 р. Формат 60x84/16. Папір офсетний
Друк ксероксний. Ум. друк. арк. 1,22.
Обл.-вид. арк. 0,96. Тираж 2. Зам. № 30.

Редакційно-видавничий відділ ВТЕІ ДТЕУ
21000, м. Вінниця, вул. Хмельницьке шосе, 25

I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ:

Метою вивчення освітнього компонента «Психокорекція особистості у процесі розвитку» є формування у здобувачів вищої освіти системного уявлення про теоретико-методологічні засади психокорекції особистості, закономірності її розвитку в онтогенезі, а також розвиток професійних компетентностей щодо застосування сучасних психокорекційних методів і технологій у роботі з дітьми, підлітками, молоддю та дорослими. Освітній компонент спрямований на оволодіння здобувачами знаннями і практичними вміннями організації психокорекційного процесу з метою подолання емоційних, поведінкових, когнітивних та міжособистісних труднощів, гармонізації особистісного розвитку, підвищення психологічного благополуччя.

Завданнями вивчення освітнього компонента «Психокорекція особистості у процесі розвитку» є:

- ознайомлення здобувачів із сучасними теоретичними підходами, принципами та моделями психокорекційної роботи у психологічній практиці;
- формування уявлення про психологічні механізми розвитку особистості та можливості корекції на різних вікових етапах;
- розвиток умінь добору, планування та застосування психокорекційних методів і технік з урахуванням вікових, індивідуально-психологічних та соціальних особливостей клієнта;
- формування практичних навичок організації психокорекційного процесу – від психодіагностики та постановки корекційних завдань до оцінки результативності проведеної роботи;
- розвиток професійної рефлексії, емпатії, відповідальності, етичної свідомості та здатності до саморегуляції як важливих складових професійної діяльності психолога.

Результати вивчення освітнього компонента можуть виявлятися у сформованості системи знань, практичних умінь і професійних установок, необхідних для здійснення психокорекційної діяльності. Здобувачі вищої освіти оволодівають знаннями щодо теоретичних засад психокорекції, її цілей, принципів, напрямів та сучасних тенденцій розвитку; класифікації психокорекційних методів; психологічних механізмів змін особистості; особливостей організації психокорекційної роботи з різними віковими групами; етичних норм професійної діяльності психолога.

Результатом вивчення освітнього компонента «Психокорекція особистості у процесі розвитку» є формування:

інтегральної компетентності (ІК) – здатність вирішувати складні завдання і проблеми у процесі навчання та професійної діяльності у галузі психології, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій і характеризується комплексністю та невизначеністю умов і вимог;

загальних та спеціальних (фахових) компетентностей:

ЗК1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях;

ЗК2. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні;

ЗК4. Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми;

ЗК7. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо;

ЗК8. Здатність розробляти та управляти проектами;

СК1. Здатність здійснювати теоретичний, методологічний та емпіричний аналіз актуальних проблем психологічної науки та/або практики;

СК2. Здатність самостійно планувати, організовувати та здійснювати психологічне дослідження з елементами наукової новизни та/або практичної значущості;

СК4. Здатність здійснювати практичну діяльність (тренінгову, психотерапевтичну, консультаційну, психодіагностичну та іншу залежно від спеціалізації) з використанням науково верифікованих методів та технік;

СК7. Здатність приймати фахові рішення у складних і непередбачуваних умовах, адаптуватись до нових ситуацій професійної діяльності;

СК8. Здатність оцінювати межі власної фахової компетентності та підвищувати професійну кваліфікацію;

Програмні результати навчання з освітнього компонента «Психокорекція особистості у процесі розвитку» передбачають:

ПР1. Здійснювати пошук, опрацювання та аналіз професійно важливих знань із різних джерел із використанням сучасних інформаційно-комунікаційних технологій;

ПР2. Вміти організовувати та проводити психологічне дослідження із застосуванням валідних та надійних методів;

ПР3. Узагальнювати емпіричні дані та формулювати теоретичні висновки;

ПР4. Робити психологічний прогноз щодо розвитку особистості, груп, організацій;

ПР5. Розробляти програми психологічних інтервенцій (тренінг, психотерапія, консультування тощо), провадити їх в індивідуальній та груповій роботі, оцінювати якість;

ПР8. Оцінювати ступінь складності завдань діяльності та приймати рішення про звернення за допомогою або підвищення кваліфікації.

Міждисциплінарні зв'язки. Навчальна дисципліна «Психокорекція особистості у процесі розвитку» тісно пов'язана з такими освітніми компонентами, як «Загальна психологія», «Вікова психологія», «Педагогічна психологія», «Соціальна психологія», «Психологічна допомога особистості», «Психологічне консультування». Її міждисциплінарний характер забезпечує інтеграцію знань із різних галузей психології, педагогіки та соціально-гуманітарних наук, що сприяє формуванню цілісного розуміння психокорекції як системного процесу психологічного впливу, спрямованого на гармонійний розвиток особистості.

Таблиця 1.1.-Критерії оцінювання результатів навчання

Рівні компетентності	За шкалою ДТЕУ	Критерії оцінювання
Високий (дослідницький)	90-100	Має обґрунтовані та всебічні знання з освітнього компонента, вміє узагальнювати та систематизувати набуті знання; самостійно знаходить джерела інформації та працює з ними; проводить власні дослідження, може використовувати набуті знання та вміння при розв'язанні задач.
Достатній (частково-пошуковий)	82-89	Володіє навчальним матеріалом, вміє зіставляти та узагальнювати, виявляє творчий інтерес до предмету, виконує завдання з повним поясненням та обґрунтуванням, але допускає незначні помилки; може усвідомити нові для нього факти, ідеї.
	75-81	Володіє визначеним програмою навчальним матеріалом; розв'язує завдання, передбачені програмою, з частковим поясненням.
Елементарний (репродуктивний)	69-74	Володіє навчальним матеріалом на репродуктивному рівні; може самостійно розв'язати та пояснити розв'язання завдання.
	60-68	Ознайомлений з навчальним матеріалом, відтворює його на репродуктивному рівні; виконує елементарні завдання за зразком або відомим алгоритмом.
Низький (фрагментарний)	35-59	Ознайомлений та відтворює навчальний матеріал на рівні окремих фактів та фрагментів матеріалу; під керівництвом викладача виконує елементарні завдання.
	1-34	Ознайомлений з навчальним матеріалом на рівні розпізнавання та відтворення окремих фактів.

Для очної (денна, вечірня) форми навчання поточна робота оцінюється в 100 балів, підсумковий контроль (екзамен) оцінюється в 100 балів.

До екзамену допускаються всі здобувачі вищої освіти, які набрали за результатами поточної роботи протягом семестру 60 балів.

Результат підсумкового контролю (екзамен) з освітнього компонента для здобувачів очної форми навчання визначається як середньоарифметична сума балів поточної роботи та екзамену.

Кращим здобувачам, які повністю виконали програму з освітнього компонента, виявили активність в науково-дослідній роботі за відповідною тематикою, стали призерами студентських олімпіад, виступали на конференціях та за результатами поточної роботи набрали 90 і більше балів, науково-педагогічний працівник має право виставити результат екзамену без опитування (при усному екзамені) чи виконання екзаменаційного завдання (при письмовому екзамені).

Результат підсумкового контролю (екзамен) з освітнього компонента для здобувачів заочної форми навчання оцінюється в 100 балів, відповідно до Положення про організацію освітнього процесу від 17.06.2024 №08 (зі змінами від 25.11.2024, протокол №12). Згідно з цим же Положенням здобувач вищої освіти, який не погоджується з оцінкою, отриманою під час підсумкового контролю, має право в день оголошення результатів звернутися із заявою на ім'я директора з проханням апеляційного перегляду оцінки.

**Обсяг освітнього компонента в кредитах та його розподіл
(тематичний план)**

Тематичний план та оцінювання результатів навчання						
Назва теми	Кількість годин				Форми контролю	Бальна оцінка
	Усього годин/кредитів	з них				
		лекції	практичні заняття	самостійна робота студентів		
Тема 1. Психологічна корекція як сфера діяльності практичного психолога.	10	2	2	6	В, УД, Т	5
Тема 2. Теоретико-методологічні підходи та передумови психокорекції особистості.	8		2	6	В, УД, Т	5
Тема 3. Формування і розвиток особистості в процесі соціалізації.	10	2	2	6	В, УД, Т	5
Тема 4. Методи, форми та основні етапи психокорекційної роботи.	10	2	2	6	В, Т, Д	5
Тема 5. Індивідуальна психологічна корекція.	8		2	6	В, Т, Д	5
Тема 6. Групова психологічна корекція.	8		2	6	В, Т, Д	5
Тема 7. Організація і проведення корекції пізнавальної діяльності дітей дошкільного віку.	10	2	2	6	В, Т, Д	5
Тема 8. Психокорекція емоційної сфери дітей шкільного віку.	16		4	12	РМГ, УД	10
Тема 9. Психокорекція особистісних проблем і поведінки в підлітковому віці.	18	2	4	12	В, УД, Т	10
Тема 10. Особливості психокорекційної роботи з особистісними проблемами в юнацькому віці.	16		4	12	В, УД, Т	10
Тема 11. Психокорекція особистісного та професійного розвитку дорослих.	18	2	4	12	РМГ, УД	10
Тема 12. Структура та етапи формування психокорекційних програм для різних вікових груп.	18	2	4	12	В, УД, Т	10
Індивідуальне завдання	30			30	ІЗ	15
Разом	180/6	14	34	132		100
Підсумковий контроль-екзамен						

Перелік умовних позначень форм контролю та оцінка їх у балах:

В – відповідь на практичних заняттях – 2 бали.

РМГ – робота в малих групах – 3 бали.

Д – доповідь – 2 бали.

УД – участь у дискусії – 2 бали.

Т – тестування – 1 бал.

ІЗ – індивідуальні завдання – 15 балів (творчий проєкт / участь у наукових заходах).

Загальна сума за поточну навчальну роботу (аудиторну та самостійну) за семестр – 100 балів.

Критерії оцінювання відповідно до Положення про організацію освітнього процесу здобувачів вищої освіти.

II. ПРОГРАМА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Зміст освітнього компонента (теми програми)

Тема 1. Психологічна корекція як сфера діяльності практичного психолога.

Поняття про психологічну корекцію. Мета і завдання психокорекції. Принципи психокорекційної роботи. Види психокорекції. Основні елементи психокорекційної ситуації. Психологічна корекція як складова професійної діяльності практичного психолога. Сучасні напрями психокорекції. Аналіз відмінностей між психологічним консультуванням і психотерапією. Етичні засади, професійна відповідальність та межі компетентності психолога. Безпечний психологічний простір.

Тема 2. Теоретико-методологічні підходи та передумови психокорекції особистості.

Теоретичні засади психокорекції у межах лікувальної педагогіки, психоаналізу, гештальт-психології, транзактного аналізу, гуманістичної психології, вітчизняної вікової психології і психотерапії. Вплив філософських, психологічних і соціокультурних чинників на формування сучасних психокорекційних концепцій. Психологічні механізми змін особистості. Вікові, соціальні та індивідуально-психологічні передумови психокорекції. Порівняльний аналіз психодинамічного, когнітивно-поведінкового та гуманістичного підходів у психокорекції особистості.

Тема 3. Формування і розвиток особистості в процесі соціалізації.

Закономірності формування особистості у процесі соціалізації. Пренатальний період розвитку дитини. Народження як новий етап життя. Період новонародженості. Немовлячий період. Ранній та дошкільний вік. Молодший шкільний вік. Підлітковий та ранній юнацький вік. Вплив соціального середовища, сім'ї, освітніх інституцій та референтних груп на розвиток особистісних характеристик. Вплив соціального середовища на формування особистості. Кризи розвитку та їх роль у процесі соціалізації. Порушення соціалізації та можливості психокорекції.

Тема 4. Методи, форми та основні етапи психокорекційної роботи.

Класифікація методів психокорекції. Індивідуальні та групові форми психокорекційної діяльності. Структура психокорекційного процесу: діагностичний, прогностичний, формувальний та оцінювальний етапи. Вибір технік відповідно до запиту клієнта. Принципи ефективності психокорекційного втручання. Особливості та вимоги до первинної зустрічі з клієнтом. Планування та документування корекційної роботи.

Тема 5. Індивідуальна психологічна корекція.

Теоретичні засади індивідуальної психокорекції. Планування психокорекційних сесій. Побудова терапевтичного альянсу. Техніки роботи з особистісними труднощами, емоційними станами та поведінковими проявами. Індивідуалізація корекційних програм. Оцінка ефективності індивідуальної корекції. Принципи та етапи індивідуальної корекції. Професійна позиція психолога та дотримання етичних норм.

Тема 6. Групова психологічна корекція.

Принципи групової психокорекції. Етапи групової психокорекційної роботи. Психологічні механізми групової динаміки. Переваги та обмеження групової форми роботи. Основні правила групової взаємодії. Структура та етапи розвитку психокорекційної групи. Аналіз групової взаємодії та ролей учасників. Методи і техніки групової психокорекції. Оцінка ефективності групового впливу.

Тема 7. Організація і проведення корекції пізнавальної діяльності дітей дошкільного віку.

Організація і проведення корекції пізнавальної діяльності дітей дошкільного віку. Розвиток дрібної моторики рук і зорово-рухової координації. Прийоми розвитку мислення, уваги, пам'яті дітей дошкільного віку. Прийоми розвитку уяви і творчого мислення. Особливості пізнавального розвитку дошкільників. Напрями корекції уваги, пам'яті, мислення. Використання ігрових, сенсорних та арт-терапевтичних методів. Структура корекційного заняття з дошкільниками. Співпраця з батьками та педагогами. Моніторинг результатів корекційної роботи.

Тема 8. Психокорекція емоційної сфери дітей шкільного віку.

Психологічні особливості емоційного розвитку школярів. Причини емоційних труднощів у шкільному віці. Методи корекції тривожності, агресивності, страхів та емоційної нестабільності. Використання арт-терапії, ігрових та когнітивно-поведінкових технік. Формування емоційної компетентності. Взаємодія психолога з педагогами та батьками.

Тема 9. Психокорекція особистісних проблем і поведінки в підлітковому віці.

Психологічні особливості підліткового віку. Використання методів когнітивної терапії, гештальт-терапії, ігрової терапії та арт-терапії з корекційною метою. Типові особистісні та поведінкові труднощі підлітків. Методи корекції девіантної поведінки та формування саморегуляції. Робота з самооцінкою та ідентичністю. Групові тренінгові програми для підлітків.

Тема 10. Особливості психокорекційної роботи з особистісними проблемами в юнацькому віці.

Психологічні характеристики юнацького віку. Проблеми професійного самовизначення та міжособистісних стосунків. Формування ціннісних орієнтацій і життєвих планів. Методи підтримки особистісного розвитку. Використання методів психодрами з корекційною метою. Використання методів поведінкової терапії з корекційною метою. Індивідуальна і групова психокорекція у юнацькому середовищі. Роль професійної позиції психолога у формуванні довірливих взаємин та підтримці особистісного становлення юнацтва.

Тема 11. Психокорекція особистісного та професійного розвитку дорослих.

Психологічні особливості особистісного розвитку дорослої людини. Психологічні кризи та труднощі професійного становлення. Професійна ідентичність. Психокорекція професійного вигорання. Психокорекція

професійного вигорання та особистісної дезадаптації. Моделювання консультативної сесії з питань професійного саморозвитку. Особливості проведення групової психокорекційної роботи з дорослими.

Тема 12. Структура та етапи формування психокорекційних програм для різних вікових груп.

Принципи розроблення психокорекційних програм. Моделі корекції. Види корекційних програм. Визначення цілей, завдань та очікуваних результатів. Діагностичний етап як основа планування програми. Врахування вікових та індивідуальних особливостей клієнтів. Підбір методів і технік відповідно до вікової категорії. Оцінка ефективності психокорекційних заходів. Методичне та документальне забезпечення психокорекційної діяльності.

Структура освітнього компонента

Результати навчання	Навчальна діяльність	Робочий час здобувача, год.
1	2	3
Розуміти: - сутність, функції та напрямки психокорекції.	Тема 1. Психологічна корекція як сфера діяльності практичного психолога. Лекція 1. План 1.Поняття про психологічну корекцію. 2.Мета і завдання психокорекції. 3.Принципи психокорекційної роботи. 4. Види психокорекції. 5. Основні елементи психокорекційної ситуації. Рекомендовані джерела: Основні: 5, 11. Додаткові: 3, 5. Інтернет-ресурси: 1.	2
	Самостійна робота здобувачів: 1. <i>Скласти</i> таблицю видів психокорекції з описом їх переваг та обмежень. 2. <i>Розробити</i> план психокорекційного втручання для конкретного вікового контингенту.	6
	Практичне заняття 1. План 1.Визначення місця психокорекції у структурі професійної діяльності практичного психолога. 2.Аналіз відмінностей між психологічним консультуванням і психотерапією. 3.Обґрунтування принципів та етичних норм здійснення психокорекційної роботи. 4.Моделювання алгоритму дій практичного психолога при організації психокорекційного процесу.	2
Визначати: - підходи до розуміння психокорекції особистості.	Тема 2. Теоретико-методологічні підходи та передумови психокорекції особистості. Лекція 2. План 1. Лікувальна педагогіка. 2. Психоданаліз. 3. Гештальт-психологія. 4. Трансактний аналіз. 5. Гуманістична психологія. 6. Вітчизняна вікова психологія і психотерапія. Рекомендовані джерела: Основні: 5, 11. Додаткові: 3, 5. Інтернет-ресурси: 1.	

	Самостійна робота здобувачів: 1. Підготувати міні-доклад на одну із вибраних тем: «Психодинамічний підхід у психокорекції особистості: можливості та обмеження сучасної практики», «Когнітивно-поведінкова модель психокорекції: теоретичні засади та алгоритм роботи психолога», «Гуманістична парадигма у психокорекції особистості: принципи клієнт-центрованої взаємодії», «Методологічні передумови вибору психокорекційної стратегії залежно від віку та індивідуальних особливостей клієнта».	6
	Практичне заняття 2. План 1. Зміст і специфіка основних теоретико-методологічних підходів у психокорекції особистості. 2. Наукові передумови становлення психокорекції як наряду професійної діяльності практичного психолога. 3. Вплив філософських, психологічних і соціокультурних чинників на формування сучасних психокорекційних концепцій. 4. Порівняльний аналіз психодинамічного, когнітивно-поведінкового та гуманістичного підходів у психокорекції особистості.	2
Осмислювати та розрізняти : - періоди розвитку особистості; Визначати: - сучасні підходи до соціалізації особистості.	Тема 3. . Формування і розвиток особистості в процесі соціалізації. Лекція 3. План 1. Пренатальний період розвитку дитини. 2. Народження як новий етап життя. 3. Період новонародженості. 4. Немовлячий період. 5. Ранній та дошкільний вік. 6. Молодший шкільний вік. 7. Підлітковий та ранній юнацький вік. Рекомендовані джерела: Основні: 1, 2, 4, 5, 8, 10, 11. Додаткові: 3, 5. Інтернет-ресурси: 1, 2.	2
	Самостійна робота здобувачів: 1. Підготувати схему етапів формування і розвитку особистості. 2. Розробити пам'ятку для батьків щодо підтримки соціального розвитку дитини молодшого шкільного віку. 3. Підготувати короткий аналітичний огляд сучасних підходів до соціалізації особистості.	6
	Практичне заняття 3. План 1. Основні етапи та інститути соціалізації особистості. 2. Вплив соціального середовища на формування особистості. 3. Кризи розвитку та їх роль у процесі соціалізації. 4. Порушення соціалізації та можливості психокорекції.	2
Визначати: - методи психокорекційної роботи; - форми організації	Тема 4. Методи, форми та основні етапи психокорекційної роботи. Лекція 4. План. 1. Основні методи психокорекції особистості.	2

психокорекційної роботи. Аналізувати: - етапи психокорекційного процесу. . .	2.Форми організації психокорекційної роботи. 3. Етапи психокорекційного процесу. 4. Психокорекційні техніки для різних вікових груп. 5. Принципи ефективності психокорекційного втручання. Рекомендовані джерела: Основні: 1, 2, 4, 5, 6, 7, 13. Додаткові: 3, 5. Інтернет-ресурси: 1.	
	Самостійна робота здобувачів: 1. <i>Скласти</i> таблицю методів психокорекції з описом їх переваг та обмежень. 2. <i>Розробити</i> план психокорекційного втручання для конкретного вікового контингенту. 3.<i>Проаналізувати</i> приклад психокорекційної сесії та <i>визначити</i> етапи роботи.	6
	Практичне заняття 4. План 1. Розробка алгоритму психокорекційної роботи. 2. Аналіз прикладу психокорекційної сесії. 3. Особливості та вимоги до первинної зустрічі з клієнтом. 4. Визначення критеріїв результативності психокорекції.	2
	Обґрунтовувати: - принципи індивідуальної психокорекції. Розпізнавати: - структуру психокорекційного процесу.	
	Тема 5. Індивідуальна психологічна корекція. Лекція 5. План. 1. Теоретичні засади індивідуальної психокорекції. 2. Методи діагностики в індивідуальній роботі. 3. Планування психокорекційних сесій. 4. Оцінка ефективності індивідуальної корекції. Рекомендовані джерела: Основні: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 13. Додаткові: 1, 3, 5. Інтернет-ресурси: 1, 2.	
	Самостійна робота здобувачів: 1.<i>Підготувати</i> план-схему на тему «структура індивідуального психокорекційного процесу». 2.<i>Обґрунтувати</i> принципи побудови індивідуальної корекційної програми.	6
	Практичне заняття 5. План 1. Принципи індивідуальної психокорекції. 2.Етапи індивідуальної психокорекційної взаємодії. 3.Етичні аспекти роботи психолога з клієнтом.	2

Усвідомлювати: - принципи . групової психокорекції. Володіти навичками: - роботи з групою.	Тема 6. Групова психологічна корекція. Лекція 6. План. 1. Принципи групової психокорекції. 2. Етапи групової психокорекційної роботи. 3. Групова динаміка та роль психолога. 4. Методи і техніки групової роботи. Рекомендовані джерела: Основні: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 13. Додаткові: 1, 3, 5. Інтернет-ресурси: 1, 2.	
	Самостійна робота здобувачів: 1. <i>Підібрати</i> приклади (не менше трьох) із літератури, кіно, у яких розкривається процес особистісного зростання через психокорекційні механізми впливу. 2. <i>Розробити, провести та проаналізувати</i> опитування на тему: «Творчість як ресурс групової психологічної підтримки». Здобувачі самостійно формулюють запитання, спрямовані на виявлення ставлення до використання творчих методів у груповій взаємодії (наприклад: які види творчої діяльності сприяють згуртованості групи? Чи допомагає спільна творчість зменшувати напруження в колективі? Як творчі вправи впливають на довіру між учасниками групи? Чи сприяє групова творча діяльність кращому саморозкриттю). Провести опитування щонайменше серед 10 осіб різного віку або з різним досвідом участі у групових формах роботи (тренінги, гуртки, навчальні групи, професійні колективи). На основі отриманих результатів: -здійснити порівняльний аналіз відповідей; -визначити, які аспекти творчої діяльності найбільше впливають на групову згуртованість та емоційну підтримку; -проаналізувати роль творчості у формуванні безпечного психологічного простору; -сформулювати висновки щодо можливостей використання творчих методів у груповій психокорекційній роботі. У підсумку підготувати короткий аналітичний звіт (3–4 сторінки), у якому відобразити результати дослідження, інтерпретацію отриманих даних та практичні рекомендації щодо застосування творчих технік у груповій психокорекції.	6
	Практичне заняття 6 . План 1. Вибір методів групової психокорекції залежно від віку та проблеми групи. 2. Основні правила групової взаємодії. 3. Аналіз групової взаємодії та ролей учасників. 4. Оцінка ефективності групового впливу.	2

Розуміти: - психологічні особливості дітей дошкільного віку. Виокремлювати: - пізнавальну діяльність дітей дошкільного віку.	Тема 7. Організація і проведення корекції пізнавальної діяльності дітей дошкільного віку. Лекція 7. План. 1. Організація і проведення корекції пізнавальної діяльності дітей дошкільного віку. 2. Розвиток дрібної моторики рук і зорово-рухової координації. 3. Прийоми розвитку мислення, уваги, пам'яті дітей дошкільного віку. 4. Прийоми розвитку уяви і творчого мислення. Рекомендовані джерела: Основні: 1, 4, 5, 7, 8, 10, 11, 13. Додаткові: 1, 3, 5. Інтернет-ресурси: 1, 2.	2
	Самостійна робота здобувачів: 1. <i>Розробити</i> корекційно-розвивальне заняття для дітей дошкільного віку, спрямоване на розвиток пізнавальної діяльності (уваги, пам'яті, мислення). У роботі необхідно: - визначити мету заняття; - описати необхідні матеріали (дидактичні картки, предметні малюнки, іграшки, сенсорні матеріали, роздатковий матеріал, мультимедійні засоби (за потреби)); - розробити структуру заняття (організаційний етап - налагодження контакту, мотивація; основний етап - виконання корекційно-розвивальних вправ та ігор; рефлексивно-підсумковий етап - закріплення результатів, позитивне підкріплення); - визначити очікувані результати (описати зміни у пізнавальній сфері дитини - покращення концентрації уваги, розвиток логічних операцій, підвищення пізнавальної активності); - проаналізувати можливі труднощі під час реалізації заняття (низька мотивація дитини, швидка втомлюваність, труднощі з концентрацією уваги, емоційна нестабільність, особливості індивідуального темпу розвитку); - запропонувати способи подолання труднощів (використання ігрової мотивації, зміна видів діяльності, індивідуалізація завдань, застосування позитивного підкріплення). Підготувати письмовий опис заняття (2-3 сторінки) з коротким методичним обґрунтуванням вибору вправ і прийомів.	6
	Практичне заняття 7. План 1. Особливості пізнавального розвитку дошкільників. 2. Методи розвитку мислення, уваги, пам'яті. 3. Ігрові, сенсорні та арт-терапевтичні технології психокорекції. 4. Особливості організації корекційного заняття.	2
Розуміти: - психологічні особливості дітей шкільного віку.	Тема 8. Психокорекція емоційної сфери дітей шкільного віку. Лекція 8. План. 1. Психологічні особливості емоційного розвитку школярів.	

Визначати: - особливості розвитку емоційного інтелекту дітей шкільного віку. Використовувати - ігрові технології з метою корекції емоційної сфери дітей шкільного віку.	2. Причини емоційних труднощів у шкільному віці. 3. Методи корекції тривожності, агресивності, страхів та емоційної нестабільності. 4. Розвиток емоційного інтелекту дітей шкільного віку. Рекомендовані джерела: Основні: 1, 4, 5, 7, 8, 10, 11, 13. Додаткові: 1, 3, 5. Інтернет-ресурси: 1, 2.	
	Самостійна робота здобувачів: 1. <i>Розробити</i> заняття для дітей шкільного віку, спрямоване на розвиток емоційного інтелекту. У роботі необхідно: - визначити мету заняття; - описати необхідні матеріали (картки із зображенням емоцій, сюжетні малюнки, іграшки-персонажі, дзеркальця для вправ на міміку, сенсорні матеріали, музичний супровід, мультимедійні засоби (за потреби)); - розробити структуру заняття (організаційний етап - встановлення емоційного контакту, створення безпечної атмосфери, мотиваційна гра; основний етап - виконання вправ на розпізнавання, вираження та регуляцію емоцій: ігрові ситуації, рольові міні-сценки, вправи; рефлексивно-підсумковий етап - обговорення пережитого досвіду, закріплення назв емоцій, позитивне підкріплення); - визначити очікувані результати (розширення емоційного словника дитини, підвищення здатності розпізнавати власні та чужі емоції, розвиток емпатії, зниження імпульсивності, формування первинних навичок емоційної саморегуляції); - проаналізувати можливі труднощі під час реалізації заняття (небажання дитини відкрито говорити про почуття, труднощі в розпізнаванні емоцій, імпульсивні реакції, різний рівень емоційної зрілості, швидка втомлюваність); запропонувати способи подолання труднощів (використання ігрових персонажів як посередників у вираженні почуттів, поступове ускладнення завдань, чергування активних і спокійних вправ, застосування позитивного підкріплення). Підготувати письмовий опис заняття (2-3 сторінки), у якому: подати детальний конспект заняття; обґрунтувати доцільність використаних методів і прийомів з позицій вікової психології; описати очікуваний корекційно-розвивальний ефект; зробити короткий методичний висновок щодо значення розвитку емоційного інтелекту у дітей шкільного віку.	12
	Практичне заняття 8. План 1. Діагностика емоційного стану дитини шкільного віку: методи та інструменти психолога. 2. Особливості побудови психокорекційної роботи з дитиною: етапи, принципи та умови ефективності. 3. Профілактика емоційного виснаження та формування психологічної стійкості у дітей шкільного віку.	2

	Практичне заняття 9. План 1. Причини підвищеної тривожності у школярів. 2. Використання арт-терапії, ігрових та когнітивно-поведінкових технік у психокорекції емоційних порушень. 3. Взаємодія психолога з педагогами та батьками	2
Розуміти: - психологічні особливості підліткового віку. Розрізняти: - методи когнітивної терапії, гештальт-терапії, ігрової терапії, арт-терапії у роботі з підлітками.	Тема 9. Психокорекція особистісних проблем і поведінки в підлітковому віці. Лекція 9. План. 1. Психологічні особливості підліткового віку. 2. Використання методів когнітивної терапії з корекційною метою. 3. Використання методів гештальт-терапії з корекційною метою. 4. Використання методів ігрової терапії з корекційною метою. 5. Використання методів арт-терапії з корекційною метою. Рекомендовані джерела: Основні: 1, 4, 5, 7, 8, 10, 11, 12, 13. Додаткові: 1, 2, 3, 5. Інтернет-ресурси: 1.	2
	Самостійна робота здобувачів: 1. Підготувати опис однієї ізотерапевтичної техніки (на вибір здобувача), визначивши її мету, очікуваний психокорекційний ефект та можливі варіанти застосування у роботі з підлітками.	12
	Практичне заняття 10. План 1. Поведінкові та особистісні проблеми підлітків. 2. Встановлення психологічного контакту з підлітком як основа психокорекційної роботи з особистісними проблемами. 3. Методи психокорекції девіантної поведінки підлітків. 4. Робота з самооцінкою та ідентичністю.	2
	Практичне заняття 11. План 1. Психокорекційні методи роботи з кризовими та стресовими станами підлітків. 2. Психокорекція емоційних і поведінкових проблем підлітків засобами розвитку саморегуляції. 3. Групові тренінгові програми для підлітків.	2
Розуміти: - психологічні особливості юнацького віку. Осмислювати: - принципи психокорекційної роботи з особами юнацького віку.	Тема 10. Особливості психокорекційної роботи з особистісними проблемами в юнацькому віці. Лекція 10. План. 1. Психологічні особливості юнацького віку. 2. Проблеми професійного самовизначення та міжособистісних стосунків. 3. Методи підтримки особистісного розвитку. 4. Використання методів психодрами з корекційною метою. 5. Використання методів поведінкової терапії з корекційною метою.	

Виокремлювати: - кризи ідентичності.	Рекомендовані джерела: Основні: 1, 4, 5, 7, 8, 10, 11, 12, 13. Додаткові: 1, 3, 5. Інтернет-ресурси: 1.	
	Самостійна робота здобувачів: 1. <i>Розробити</i> програму тренінгу особистісного саморозвитку для юнаків. Програми має містити 20 занять, тривалістю по 1,5 години (90 хвилин), які проводять один раз на тиждень. Кількість учасників в одній групі – 12-16 осіб. Мета програми: гармонізація Я-концепції юнаків, їх уявлень про себе і ставлення до себе; актуалізація й активізація процесів особистісного саморозвитку; формування навичок емоційної і поведінкової саморегуляції. Завдання, що впливають із мети програми: 1. Розвиток навичок рефлексії. Забезпечення юнаків засобами самопізнання. 2. Підвищення рівня прийняття себе, зміцнення почуття власної гідності, впевненості в собі. 3. Зниження внутріособистісних суперечностей та емоційного напруження. Формування адекватної самооцінки. 4. Навчання способів ефективної поведінки в різних життєвих ситуаціях. 5. Формування мотивації самовиховання й саморозвитку. Навчання способів внутрішнього самоконтролю. Кожне заняття має містити три елементів, подавати які можна в будь-якому порядку: 1. Рефлексія попереднього кроку, аналіз домашніх завдань із самопізнання і саморозвитку, формування найближчої мети. 2. Подальше просування у вивченні предмета, що передбачає пошук і освоєння засобів досягнення поставленої мети. 3. Підвищення групової згуртованості, що має на меті саморозкриття учасників, довірливе спілкування, почуття захищеності кожного всередині цієї групи. У програмі використовувати такі методи і прийоми: вступне і прикінцеве слово ведучого, бесіда, групова дискусія, рольові ігри, аналіз ситуацій, «репетиція поведінки» (тренування ефективної поведінки), проєктивне малювання, елементи психогімнастики, психодрами, тілесної терапії, терапія музикою, релаксаційні методи, завдання на самопізнання. Підготувати письмовий опис програми, у якому: подати детальний конспект занять; обґрунтувати доцільність використаних методів і прийомів з позицій вікової психології; описати очікуваний ефект тренінгу.	12
	Практичне заняття 12. План 1. Психологічні особливості юнацького віку як передумова вибору методів психокорекційної роботи. 2. Типові особистісні проблеми юнаків і напрями їх психокорекційного супроводу. 3. Використання індивідуальних і групових форм роботи у процесі психокорекції в юнацькому віці.	2

	Практичне заняття 13. План 1.Психокорекція проблем особистісного та професійного самовизначення в юнацькому віці. 2.Психокорекція труднощів міжособистісної взаємодії та комунікативних проблем у юнацькому віці. 3. Роль професійної позиції психолога у формуванні довірливих взаємин та підтримці особистісного становлення юнацтва.	2
Розрізняти: - психологічні кризи дорослості. Визначати: - методи психокорекції професійного вигорання; - методи психокорекції особистісної дезадаптації.	Тема 11. Психокорекція особистісного та професійного розвитку дорослих. Лекція 11. План. 1. Психологічні особливості особистісного розвитку дорослої людини. 2. Професійна ідентичність та чинники її формування. 3. Психологічні кризи дорослості та шляхи їх подолання. 4. Методи психокорекції професійного вигорання та особистісної дезадаптації. Рекомендовані джерела: Основні: 1, 4, 5, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13. Додаткові: 1, 3, 4, 5. Інтернет-ресурси: 1.	2
	Самостійна робота здобувачів: 1.Підготувати доповідь на тему «Переваги застосування арт-терапії у психокорекційній роботі з дорослими».	12
	Практичне заняття 14. План 1. Аналіз випадку професійного вигорання у дорослого клієнта. 2.Розробка індивідуальної програми психокорекції особистісного розвитку. 3. Моделювання консультативної сесії з питань професійного саморозвитку.	2
	Практичне заняття 15. План 1. Вплив сімейної взаємодії на особистісний розвиток дорослої людини. 2. Психокорекційна робота з проблемами самооцінки, мотивації та особистісної самореалізації дорослих. 3.Особливості проведення групової психокорекційної роботи з дорослими.	2
Розрізняти: - види корекційних програм. Усвідомлювати: - вимоги до складання психокорекційних програм.	Тема 12. Структура та етапи формування психокорекційних програм для різних вікових груп. Лекція 12. План. 1. Принципи розроблення психокорекційних програм. 2.Моделі корекції. 3.Види корекційних програм. 4.Вимоги до складання психокорекційних програм. 5.Оцінка ефективності психокорекційних заходів.	2

III. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА:

Основні:

1. Аршава І.Ф., Носенко Е.Л. Психологія особистості : підручник для студентів закладів вищої освіти. Дніпро: ЛІРА, 2024. 500 с.
2. Загальна психологія : підручник / авт. кол.: О. В. Скрипченко, Л.В. Долинська, З. В. Огороднійчук, Т. М. Лисянська, Т. М. Зелінська, Н.В. Співак, Н. П. Зубалій, О. Г. Артемчук, Л. М. Зінченко, Н.Д. Абрамян, О. В. Гоголь, І. С. Булах, С. О. Ставицька. 9-те вид. Київ : Каравела, 2023. 464 с.
3. Зелінська Т. М., Михайлова І. В. Практикум із загальної психології : навч. посіб. 4-те вид., стер. Київ : Каравела, 2021. 272 с.
4. Кацавець Р. С. Психологія розвитку особистості: навч. посіб. Київ: Алерта, 2024. 152 с.
5. Кузікова С. Б. Теорія і практика вікової психокорекції : навч. посібник. 2-ге вид., стер. Суми : Університетська книга, 2023. 384 с.
6. Кузьо О. Основи психологічної практики: навчальний посібник. Львів: ЛьвДУВС, 2022. 124 с.
7. Мельничук О. Б. Основи психоконсультування та психокорекції. Каравела. 2023. 390 с.
8. Основи психокорекції: курс лекцій: навч. посіб. / МОН України, Уманський держ. пед. ун-т імені Павла Тичини; уклад. Н. В. Гриньова. Умань: Візаві, 2022. 135 с.
9. Патруль М., Кузняк А. Психокорекція тривожності дорослих методами тілесно-орієнтованої терапії. *Proceedings of the National Aviation University. Series: Pedagogy, Psychology*, 2023. С. 135-144.
10. Прокоф'єва О. О., Ковальова О.В., Варіна Г.Б. Психокорекція та основи психотерапії: підручник. 3 вид., доп. і перероб. Запоріжжя: Мелітопольський державний педагогічний університет імені Богдана Хмельницького, 2023. 474 с.
11. Стельмах О.В. Основи психокорекції : конспект лекцій. Львів : ЛДУ БЖД, 2023. 120 с.
12. Тараріна О. Практикум з консультування. Арт-рішення. Астамір-В. 2023. 88 с.
13. Тарасевич І. Ю. Групова психотерапія та психокорекція: глосарій основних термінів та методів групової роботи (психокорекційної, психотерапевтичної). Дніпро : ВВПЗ «Дніпровський гуманітарний університет», 2024. 57 с.

Додаткові:

1. Бохонкова Ю., Пелешенко О., Кобиляцька М. Психологічні особливості використання видів арт-терапії в різні вікові періоди. *Теоретичні і прикладні проблеми психології*. 2021. №1. С. 15-25.
2. Воронкевич А. В. Акцентуації характеру, їх прояви та психокорекція в підлітковому віці. Мат. Всеукраїнської студентської науково-

практичної конференції, присвяченої 125-річчю з Дня народження Жана Піаже. Кропивницький, 2021. С. 37.

3. Галушко Л.Я. Глибинна психокорекція як метод самозбереження ментального здоров'я людини. *Психологія і соціальна робота у XXI столітті*. 2023. С. 156-159.
4. Патруль М., Кузняк А. Психокорекція тривожності дорослих методами тілесно-орієнтованої терапії. *Proceedings of the National Aviation University. Series: Pedagogy, Psychology*, 2023. С. 135-144.
5. Сабліна Н. Психологічне консультування та психотерапія: навч.посіб. 2024. 223 с.

Інтернет-ресурси:

1. Мельничук І.Я., Близнюкова О.М. Психокорекція: навч.-метод. посіб. Кіровоград. URL: <http://surl.li/kzfun>.
2. Панчук Н.П. Основи психокорекції особистості дитини: навч.посіб. для студентів вищих навчальних закладів. Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 2021. URL: <http://elar.kpnu.edu.ua/xmlui/bitstream/handle/123456789/5551/Panchuk-N.P.-Osnovy-psykho-korektsii-osobystosti-dytyny.pdf?sequence=1&isAllowed=y>.